

Ricard Viñes, referent de l'avantguarda musical de les primeries del segle XX

Enguany se celebra el 140 aniversari del naixement d'aquest pianista lleidatà

Ricard Viñes en una foto de principis de segle XX

Dijous passat es va celebrar el 140 aniversari del naixement, a Lleida, de Ricard Viñes i Roda (1875-1943), el pianista que va ser motor de l'avantguarda musical europea de finals del segle XIX i de la primera meitat del XX. Establert a París des que era adolescent, com a estudiant avantatjat de piano, Viñes va completar la seva formació a la capital francesa on, de seguida, va destacar com a intèrpret de talent extraordinari i pianista compromès al servei de la música més nova del moment. En una època en què les composicions de Debussy o de Ravel en ocasions eren rebudes amb indiferència i amb hostilitat, Ricard Viñes va esdevenir el seu gran ambaixador a les sales de concerts.

Durant molts anys, el pianista lleidatà fou l'intèrpret de referència d'aquests dos grans autors, amb qui mantingué una profunda amistat. Ricard Viñes també va contribuir a la divulgació de la música d'Erik Satie, Francis Poulenc, Manuel de Falla o Joaquin Rodrigo, entre molts d'altres.

A banda de propulsar els compositors francesos i espanyols contemporanis, també va ser fonamental per introduir als repertoris de l'època els autors russos molt abans que fossin reconeguts universalment (desvetllà els 'Quadres d'una exposició' de Mussorgski en la seva

primera audició a París) i es va convertir en el difusor únic de la jove generació de músics llatinoamericans, tot, sense deixar de banda la presència dels clàssics als programes dels seus concerts.

El pianista, a l'esquerra, amb Picasso, al centre Foto: Man Ray

Relació amb Picasso, Manuel de Falla i Josep Pla

Persona d'una gran inquietud i curiositat cultural que depassava l'àmbit de la música, Ricard Viñes va entrar de molt jove en els cercles artístics i intel·lectuals de París i va ajudar a introduir-s'hi altres músics que arribaren després, com Manuel de Falla i també va ajudar l'escriptor Josep Pla.

El pianista lleidatà va donar suport a un desconegut Picasso que, a principis del segle passat, intentava obrir-se camí a París amb moltes dificultats. Al 1901, Viñes deixa constància al seu diari personal de la profunda impressió que li desperta el talent del jove pintor i de les obres que li compra encara que només sigui per donar-li un cop de mà. El vincle es mantingué amb el pas del temps, com ho reflecteix una de les fotografies que Man Ray va realitzar en un ball de disfresses, a París, als anys 20, on Viñes i Picasso apareixen amb la dona de l'artista, Olga, i un altre pintor, Manuel Àngeles Ortiz.

Al llarg de tota la seva vida, el pianista va mantenir el contacte amb Lleida, on va rebre homenatges i va oferir nombrosos recitals, alguns dels quals, conjunts amb Enric Granados. Ricard Viñes va ser nomenat, el 1941, director honorari de l'Escola Municipal de Música. El concurs internacional de piano que organitza l'Ajuntament de Lleida porta el seu nom.

